

og De Konservative bundet til at leve op til, hvis de ikke vil bryde forliget.

I SF beklager vi, at Enhedslisten endte med at stå uden for aftalen, for vi har haft mange yderst fornuftige formøder med dem, og vi havde foretrukket, at aftalen blev lavet sammen med dem. Og det er specielt ærgerligt, fordi det kun er teknik, der skiller. Miljømålsætningen har været den samme i forhandlingerne hele vejen igennem, både før og efter at Enhedslisten var med.

Enhedslisten havde en lang stribe ultimative krav, hvoraf SF var parat til at honorere langt de fleste, men vi må jo konstatere, at i længden blev det for broget både for regeringen og for det danske landbrug, som endte med at lægge et voldsomt pres på Venstre og De Konservative for at få en aftale med mindst muligt bureaukrati, efter at landbruget havde erkendt, at miljømålsætningen lå fast.

Jeg vil da også gerne røbe, at mange økologiske landmænd i SF også havde ganske svært ved at sluge Enhedslistens model, og at de er lettede over, at det endte med den langt mindre bureaukratiske overforbrugsafgift, som SF lancerede første gang i 1991.

Den er ikke mindre effektiv, som Enhedslisten måske vil påstå, men den giver betydelig mindre bureaukrati, og den virker hurtigere.

I indsatsen imod sprøjtemidler er der lavet en aftale, der samlet set rummer det kraftigste indgreb, der nogen sinde er aftalt i Danmark:

Afgiften på pesticider fordobles, pesticider på offentlige arealer forbydes i løbet af 5 år – pesticidanvendelsen i offentlige skove udfases – som aftalt sidste år – og pesticider forbydes hurtigst muligt helt i private haver og på ikke-dyrkede arealer.

Vandværkerne får i samarbejde med kommuner og amter adgang til helt at forbyde både pesticider og kunstgødning i landbruget i områder med sårbart drikkevand.

Og hvis dyrkningsrestriktionerne får et så stort omfang – f.eks. ved, at der sættes meget skarpe grænser for dyreholdet – at landmanden ikke kan fortsætte med den malkebesætning eller det svinehold, der er nødvendigt for, at han kan leve af det, så kan han begære ekspropriation. Og det er noget helt nyt og epokegørende i Danmark, at der nu kan eksproprieres til fordel for miljøet og ikke kun til motorveje og elmaster. Det synes vi i SF er en meget glædelig udvikling.

Det giver samtidig baggrund for et tiger-spring fremad i økologisk landbrug. Hvis 5-10 pct. af landbrugsjorden bliver pesticid- og kunstgødningsfri zone, så er det givet, at der vil blive brugt en hel del af arealerne til skovrejsning og lignende, men der vil stadig være meget store landområder tilbage, hvor det eneste, der giver mening, er at drive økologisk landbrug.

For at understøtte udviklingen har vi yderligere aftalt en forøgelse af de offentlige indkøb af økologiske madvarer, vi har afsat midler til at øge markedsføringsindsatsen, og vi har afskaffet kontrolgebyret på økologisk landbrug. I dag er det kun omkring 2 pct. af landbrugsjorden, der drives økologisk, og med de eksisterende tiltag har det frem til i dag været helt umuligt at nå den målsætning, vi har om 7 pct. i år 2000, men med finanslovaftalen og miljøaftalerne begynder der nu for alvor at være chancer for et betydeligt løft på området.

SF havde gerne set, at der også lå en helt klar aftale om at slippe fuldstændig for pesticider overalt i landbruget i løbet af en forholdsvis kort periode, men det var mere, end hvad regeringen kunne bringes til at acceptere i øjeblikket, så det tema må vi vende tilbage til til næste år, når Svend Bichel-udvalget har lavet sin rapport. SF's mål er et giftfrit Danmark, og vi tror også, regeringen kommer til at gå ind for det, selv om der åbenbart skal gå lidt tid endnu, inden de er kommet så langt.

Miljøområdet er i aftalerne ud over indsatsen for vandmiljøet også blevet styrket på en række andre felter, ved at 150 mio. kr. af ulandsbistandens omdirigeres til at styrke udbygningen af vedvarende energi i den tredje verden, ved at miljøvurderingen af finansloven udbygges, og ved at den kollektive trafik styrkes gennem en forstærket indsats for at løse pendlernes problemer.

På det sociale område valgte vi som nævnt at sætte fokus på de ældre. Alt for mange gamle i eget hjem frister en kummerlig tilværelse, når den hjælp, de er dybt afhængige af, udebliver eller slet ikke lever op til rimelige kvalitetskrav. I mange kommuner fungerer hjemmehjælpen glædeligvis godt, men i andre er situationen helt uholdbar. Vi konfronteres jævnlig med historier om gamle, der bliver lagt i seng kl. 19 og først kan komme op kl. 9 næste morgen efter 14 timer i sengen, om gamle, der snydes for deres hjælp, og om gamle, der føler sig styret